

Urząd Miasta Ciechanów
Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Załącznik
do Uchwały Nr 503/LI/2022
Rady Miasta Ciechanów
z dnia 31 marca 2022 roku

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
DLA MIASTA CIECHANÓW
na 2022 rok**

Ciechanów, marzec 2022

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

SPIS TREŚCI:

Część I. Wstęp.....	2 - 8
Część II. Problemy alkoholowe i narkotykowe w mieście Ciechanów	8 - 11
Część III. Zasoby instytucjonalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.....	12 - 13
Część IV. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	14
Część V. Zadania Programu.....	14 - 22
Część VI. Zasady finansowania realizowanych zadań.....	23
Załącznik	24 - 29
Tabela nr 1. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania alkoholizmowi na 2022 r.....	24 – 27
Tabela nr 2. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania narkomanii na 2022 r.....	28
Tabela nr 3. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym na 2022 r.....	29

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10¹ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zmianami).

Z w/w ustaw wynika, że do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych (od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych) i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Poza wymienioną wyżej ustawą dodatkowymi aktami prawnymi regulującymi kwestię realizacji działań z przedmiotowego zakresu są:

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

- ustawa o zdrowiu publicznym (Dz.U.2021. poz. 1957 ze zm.),
- ustawa o samorządzie gminnym (Dz.U.2021. poz. 1372 ze zm.).

Profilaktyka uzależnień jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025. Do zadań Jednostek Samorządu Terytorialnego w zakresie realizacji w/w celu należą:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożycia alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich

Cele oraz zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ciechanów na 2022 r. są spójne z zadaniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 oraz zadaniami własnymi gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomani, wynikającymi z ustawy

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Alkohol w Polsce

Zrealizowane w Polsce badania pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 600 tyś, zaś osób pijących szkodliwie na około 2,5 miliona. Osoby uzależnione odczuwają silny, nieodparty przymus sięgania po alkohol, doświadczają szeregu nasilających się dolegliwości fizycznych i psychicznych po przerwaniu lub znacznym ograniczeniu picia, które ustępują po wypiciu kolejnej porcji alkoholu.

To właśnie z tego powodu osobie uzależnionej trudno jest przerwać picie, zachować trwałą abstynencję, czy pić alkohol w sposób umiarkowany. Bezwzględnie wymaga ona specjalistycznej pomocy w placówkach leczenia uzależnień. Psychoterapia osób uzależnionych ukierunkowana jest na naukę życia bez alkoholu, w całkowitej abstynencji. Wyniki badań ogólnopolskich są zbliżone do naszych badań lokalnych prowadzonych przez realizatorów programów profilaktycznych w szkołach.

Analiza wyników wskazuje pewne pozytywne tendencje – zmniejsza się dostępność alkoholu dla nieletnich. 80% sprzedawców kontroluje dokumenty tożsamości osobom wyglądającym na nieletnie i próbującym dokonania zakupu alkoholu.

Coraz częściej i chętniej uczniowie uczestniczą w programach i debatach promujących abstynencję. Ważnym obszarem oddziaływań profilaktycznych jest udział w specjalistycznych warsztatach i seminariach rodziców i nauczycieli z naciskiem na budowanie normy na abstynencję, dobrej komunikacji w rodzinie i grupie rówieśniczej.

Alkohol, jako towar konsumpcyjny, nie podlega regułom wolnego rynku. W Polsce, podobnie jak w innych krajach europejskich, regulacje prawne związane z produkcją i sprzedażą alkoholu mają charakter reglamentacyjny, czyli ograniczający. Oznacza to, że jego produkcja, jego sprzedaż i spożywanie są prawnie dozwolone, ale ze względu na szkody, jakie powoduje alkohol zarówno dla jednostki, jak i społeczeństwa, dostęp do niego jest ograniczony, np. poprzez limity punktów sprzedaży w gminie, ograniczenia reklamy, zakaz sprzedaży alkoholu osobom nieletnim czy konieczność posiadania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i obowiązek wnoszenia opłat za korzystanie z tych koncesji.

Narkomania w Polsce

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

Wyniki ostatniego badania Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii z 2018 roku, przeprowadzonego w populacji generalnej potwierdzają, że używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych. Wyniki ostatnich badań z lat 2018/2019 dotyczące skali używania substancji psychoaktywnych w populacji generalnej pokazują, że odsetek osób, które miały kontakt z narkotykami w ciągu ostatniego roku w Polsce jest kilkunastokrotnie niższy od odsetka osób mających kontakt z alkoholem. Używanie alkoholu w ciągu ostatniego roku odnotowano w Polsce na poziomie 79,9% (badanie z 2018 roku), podczas gdy w przypadku narkotyków odsetek wyniósł 5,4% (dane dla osób w wieku 15-64 lata). Grupą wiekową, która jest często brana pod uwagę w prowadzeniu działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii są osoby w wieku 15-34 lata, czyli młodzi dorośli. W przypadku tej grupy rozpowszechnienie używania narkotyków w ciągu ostatniego roku jest wyższe niż w całej populacji (15-64 lata).

W populacji generalnej marihuana była najczęściej używanym narkotykiem z odsetkiem 12,1%. Do jej zażywania przyznało się 7,8% badanych w wieku 15-34 lata. Natomiast w całej badanej populacji (15-64 lata) wyższy odsetek odnotowano wśród mężczyzn – 16,4% niż wśród kobiet – 7,7% w przypadku wskaźnika używania kiedykolwiek w życiu. Analizując używanie marihuany i haszyszu w ciągu ostatniego miesiąca odnotowujemy 2% badanych używających tej substancji (15-64 lata). Jednakże w młodszych grupach wiekowych odsetek ten jest o wiele wyższy, bo wynosi 4,4% (15-24 lata) oraz 3,9% (25-34 lata). Największy odsetek osób, które podejmowały leczenie zgłaszał problemy z marihuaną, jako przyczynę rozpoczęcia leczenia z powodu uzależnień (40%). Drugą substancją, z powodu której osoby podejmowały leczenie, jest amfetamina. Jest ona o wiele rzadziej używana w populacji generalnej. Do zażywania amfetaminy w ciągu ostatniego roku przyznało się 1,4% badanych (15-34 lata). Wskaźnik używania jest wyższy wśród mężczyzn niż kobiet. W ciągu ostatniego miesiąca używało amfetaminy 0,5% badanych. Największe odsetki odnotowano wśród osób w wieku 15-24 lata (0,9% ostatnie 30 dni). Kokaina należy do grupy nielegalnych substancji psychoaktywnych, których poziom rozpowszechnienia w Polsce nie jest wysoki. Wyniki badań w populacji generalnej pokazują, że wśród młodych dorosłych odsetek użytkowników wyniósł 0,5%, a według danych

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

dotyczących zgłaszalności do leczenia, tylko 2,2% osób podjęło leczenie z powodu uzależnienia od kokainy¹.

Uzależnienia behawioralne w Polsce

Uzależnienia behawioralne różni się od uzależnienia od narkotyków, alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych tym, że czynnikiem uzależniającym nie jest środek chemiczny, lecz określone zachowanie. Jednak w obu przypadkach cel jest ten sam: rozładowanie napięcia poprzez pobudzenie ośrodka nagrody w mózgu. Potrzeba wykonania określonej czynności, np. obstawiania wyników gier losowych czy zrobienie zakupów jest równie silna, jak chęć napicia się alkoholu czy przyjęcia narkotyku. Próba zerwania z nałogiem, nagle zaprzestanie wykonywania określonej czynności wywołuje objawy łudząco podobne do typowych reakcji odstawiennych. Wytwarza się też tolerancja: aby uzyskać oczekiwane zaspokojenie trzeba posuwać się do coraz intensywniejszych, coraz gwałtowniejszych i częściej powtarzanych czynności. Utrzymanie abstynencji jest równie trudne, jak w przypadku toksykomanii: pojawiają się nawroty głodu nawet po długim okresie powstrzymywania się od uzależniających czynności.

Do najpopularniejszych uzależnień behawioralnych należy: zakupoholizm, uzależnienie od hazardu, kompulsywne objadanie się, pracoholizm, siecioholizm (uzależnienie od komputera i internetu), fonoholizm (uzależnienie od telefonu).

Znacznie mniej znane, choć w wielu przypadkach bardzo powszechne, są takie uzależnienia jak:

- tanoreksja – nałogowe, kompulsywne opalanie się (głównie w solarium), w celu nadania skórze odpowiedniego koloru, kojarzonego ze zdrowiem i witalnością,
- ortoreksja – uzależnienie od zdrowego odżywiania: w mniejszym stopniu chodzi o uzależnienie od samego jedzenia, a bardziej o fiksację na punkcie produktów spożywczych, które określane są jako zdrowe, eko, bio,
- kleptoholizm (kleptomania) – przymus dokonywania kradzieży, które dają satysfakcję porównywalną z aktem seksualnym czy grami hazardowymi,

¹ Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii (2020), *Raport o stanie narkomanii w Polsce*, Warszawa.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

- bigoreksja – polega na chorobliwej dbałości o sylwetkę, wygląd i sprawność ciała, co przejawia się w kompulsywnych ćwiczeniach fizycznych, stosowaniu rygorystycznych diet, a często także suplementów diety i sterydów wspomagających przyrost masy mięśniowej,
- dysmorfofobia – uzależnienie od częstych korekt własnego wyglądu przy pomocy zabiegów medycyny estetycznej i operacji plastycznych,
- piromania – przymus dokonywania notorycznych podpaień i regularnego kontaktu z otwartym ogniem,
- trichotillomania – przymus wyrywania włosów pokrywających różne części ciała, w tym szczególnie głowę.

Ostatnie ogólnopolskie badania na temat uzależnień behawioralnych były prowadzone w latach 2011-2012 przez Fundację CBOS ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych. W badaniu wzięto pod uwagę cztery rodzaje uzależnień behawioralnych: uzależnienie od hazardu, internetu, pracy oraz zakupów.

Według raportu Fundacji CBOS, ponad 50 tys. Polaków jest uzależnionych od gier hazardowych, a blisko 200 tys. narażonych na ryzyko uzależnienia. W ciągu roku poprzedzającego badanie blisko jedna czwarta mieszkańców Polski w wieku powyżej 15 roku życia grała w gry na pieniądze. Wyniki badań wskazują, że im młodszy gracz, tym bardziej jest zagrożony uzależnieniem. Wśród osób w wieku od 15 do 34 lat odsetek graczy mających problem z hazardem jest najwyższy. Jeżeli chodzi o rodzaj gier hazardowych najbardziej zagrożone są osoby grające na automatach o niskich wygranych oraz bywalcy kasyn.

Spośród 60% mieszkańców Polski, korzystających z internetu, 0,3% to osoby uzależnione, a 2,5% jest zagrożonych uzależnieniem. To oznacza blisko 100 tysięcy uzależnionych oraz 750 tysięcy zagrożonych. Problem dotyczy głównie ludzi młodych do 34 roku życia, przy czym zdecydowana większość to dzieci i młodzież poniżej 25 roku życia. Wśród nastolatków co dziesiąty należy do grupy zagrożonych lub uzależnionych.

Symptomy uzależnienia od zakupów wykazało około 3,5% badanych, czyli to prawie milion osób w populacji. Wśród tej grupy osób dominują kobiety w przedziale wiekowym 18-34 lata. Jeżeli chodzi o uzależnienie od pracy, objawy wykazuje około 10% Polaków w wieku produkcyjnym. Zagrożeniu pracoholizmem sprzyja praca na własny rachunek oraz pełnienie

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

funkcji kierowniczych. Wyniki badania ilościowego wskazują też, że kobiety nieco bardziej od mężczyzn zagrożone są pracoholizmem.

Uzależnieniom behawioralnym towarzyszy negatywna percepcja społeczna. Funkcjonujący w polskim społeczeństwie obraz uzależnień behawioralnych jest dość uproszczony i w dużej mierze oparty na stereotypach. Istnieje przekonanie, że osoby uzależnione same ponoszą winę i odpowiedzialność za swoje problemy. Wiele osób nie traktuje tych uzależnień, jako choroby, lecz uznaje za skazę moralną².

II. Problemy alkoholowe i narkotykowe w mieście Ciechanów

Alkohol

W Ciechanowie Rada Miasta Uchwałą Nr 620/XLV/2018 ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta:

- 170 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo,
- 140 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 170 na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu,
- 360 na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 120 na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Ciechanów to gmina miejska licząca 42 493 mieszkańców. Na jeden punkt sprzedaży detalicznej alkoholu przypada ok. 400 mieszkańców miasta.

Zgodnie z rekomendowanymi wskaźnikami PARPA 1 – 3 % dorosłej populacji mieszkańców naszego miasta to osoby uzależnione, tj. 800 – 1100 osób, a ok. 3.000 to osoby pijące szkodliwie lub nadużywające alkoholu. Skutkami uzależnienia od alkoholu obciążonych jest około 3.500 osób.

W 2021 roku oraz okresie styczeń – luty 2022 r. pracownicy Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz dyżurujący w godzinach popołudniowych

² Centrum Badań Opinii Społecznej, Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących w odniesieniu do hazardu, w tym hazardu problemowego (patologicznego) oraz innych uzależnień behawioralnych, Warszawa 2012

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

specjaliści (psycholog, radca prawny, terapeuta uzależnień) udzielili 638 porad osobom zgłaszającym się do Biura.

W ubiegłym roku 774 rodziny skorzystały z pomocy materialnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu, przez co najmniej jednego z członków rodziny z w/w pomocy skorzystało 190 osób.

Alkohol, a szczególnie jego nadmierne spożywanie jest źródłem wielu przestępstw w tym prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu. W 2021 r. Policja zatrzymała 166 nietrzeźwych kierowców zaś do wytrzeźwienia zatrzymano 199 osób.

Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że aktualnie około 298 rodzin boryka się z drastycznymi skutkami uzależnienia od alkoholu.

Na przestrzeni 2021 r. oraz w okresie styczeń – luty 2022 r. pracownicy Biura przeprowadzili 859 konsultacji. Spośród osób korzystających z konsultacji 42 osoby złożyły wniosek do MKRPA o skierowanie uzależnionego członka rodziny na leczenie pod nadzorem sądu. W ramach tej procedury 46 osób Komisja skierowała na badanie psychologiczno – psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ciechanowie skierowała 42 wnioski o leczenie pod nadzorem sądu. Zjawisko alkoholizmu dotyczy w różny sposób i z różną intensywnością właściwie wszystkich środowisk społecznych, nie jest wyłącznie domeną osób wykluczonych. Potwierdzają to liczne konsultacje telefoniczne, które miały miejsce w okresie pandemii.

Narkotyki

Badania diagnostyczne prowadzone były w maju i czerwcu 2018 roku, wśród uczniów klas V i VI szkół podstawowych, oraz uczniów klas II i III oddziałów gimnazjalnych z terenu miasta.

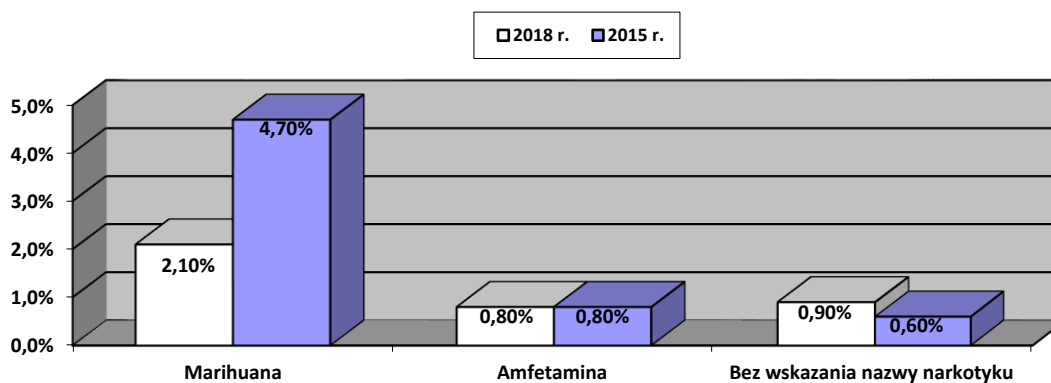
Z przeprowadzonych badań wynika, że najpopularniejszym narkotykiem wśród młodych mieszkańców Ciechanowa jest marihuana. Wśród badanych, którzy przyznali, że przynajmniej raz w życiu zażyli jakikolwiek narkotyk (3,8 %), kontakt z marihuaną miało 2,1 % osób. Warto zwrócić uwagę, że na przestrzeni minionych 3 lat spadł, przeszło o połowę, odsetek osób, które przyznały, że przynajmniej raz w życiu sięgnęły po marihuanę. Młodzi ludzie sięgają także po amfetaminę jednak znacznie rzadziej (0,8 %) niż w przypadku

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

marihuany. Zainteresowanie w/w narkotykiem nie zmieniło się na przestrzeni minionych 3 lat. Niepokojący okazał się wzrost liczby osób (0,90 % - 2018 r.; 0,60 % - 2015 r.), które sięgają po inne substancje uzależniające, których nazwy nie ujawniają. Można przypuszczać, że w tej grupie są osoby, które przynajmniej raz w życiu sięgnęły po tzw. dopalacz. Zainteresowanie w/w substancjami okazało się wyższe od zainteresowania amfetaminą.

Pomimo znacznego spadku ogólnej liczby osób sięgających po substancje psychoaktywne, zmieniły się preferencje osób badanych pod względem zainteresowania określonymi substancjami uzależniającymi. O ile, zainteresowanie amfetaminą utrzymuje się na takim samym poziomie, o tyle zmniejszyła się popularność marihuany na rzecz bliżej nieokreślonych środków psychoaktywnych – najprawdopodobniej dopalaczy; ryc. 1.

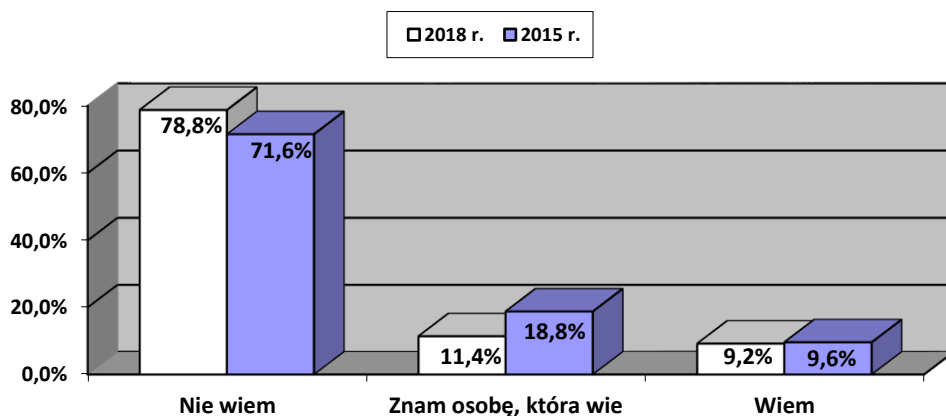
Ryc. 1. Odsetek osób, które przyznały, że przynajmniej raz w życiu sięgały po dany narkotyk w 2018 i 2015 roku.

Duża część badanej młodzieży (78,8 %) nie wie, gdzie można kupić narkotyki, jednak 9,2 % osób orientuje się, gdzie można dokonać tego typu zakupu a 11,4 % badanych zna osoby, które są zorientowane, co do rynku narkotykowego. Tak, więc łatwy dostęp do narkotyków ma 20,6 % ogółu osób badanych. Na przestrzeni minionych 3 lat w/w odsetek zmniejszył się o 7,8 % osób; ryc. 2.

Ryc. 2. Odsetek osób, które wiedzą, gdzie lub od kogo można kupić narkotyki w naszym mieście.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

W ocenie uczniów ciechanowskich szkół główną przyczyną sięgania po substancje uzależniające przez młodych ludzi jest chęć zaimponowania i popisania się przed rówieśnikami (szpan). Obok szpanu młodzi ludzie wymieniali takie powody jak: przeżywane problemy w środowisku rodzinnym, chęć ucieczki od problemów, ciekawość, chęć poprawy nastroju, niska świadomość zagrożenia wynikającego z kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, presja grupy rówieśniczej, wola zażycia, brak zajęcia (nuda).

Wśród pomysłów na zmniejszenie zjawiska używania substancji uzależniających przez młodych ludzi uczniowie ciechanowskich szkół wymieniali następujące propozycje: zakaz sprzedaży alkoholu oraz wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18 roku życia, realizacja programów z zakresu profilaktyki uzależnień, aktywizacja działań policji oraz straży miejskiej, oferta pomocowa w postaci spotkań z psychologiem / terapeutą, surowe kary za sprzedaż osobom poniżej 18 roku życia alkoholu i wyrobów tytoniowych, zagospodarowanie wolnego czasu młodym ludziom poprzez organizowanie zajęć pozaszkolnych zgodnych z zainteresowaniami młodzieży, prowadzenie badań kontrolnych młodzieży przy użyciu alkometru oraz narkotestów, monitoring w sklepach, miejscach spotkań towarzyskich młodzieży oraz szkołach³.

Prowadzone badania nie obejmowały problematyki uzależnień behawioralnych. Zaplanowane na 2022 r. badania diagnostyczne będą uwzględniały w/w problematykę.

III. Zasoby instytucjonalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

³ Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień (2018), *Raport diagnostyczny na temat współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży z terenu Ciechanowa*, Ciechanów.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii współuczestniczą:

1. Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień:

- tworzy projekt programu i koordynuje jego realizację,
- motywuje osoby uzależnione do podjęcia leczenia odwykowego,
- organizuje i nadzoruje pracę zajęć opiekuńczo-wychowawczych,
- organizuje dożywianie dzieci,
- organizuje wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży,
- udziela pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii,
- organizuje profesjonalną edukację dla nauczycieli, policjantów, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych,
- organizuje i nadzoruje realizację programów i akcji profilaktycznych w szkołach.

2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- konstruuje i opiniuje program, projekty uchwał oraz oferty wpływające w trakcie roku,
- podejmuje działania zmierzające do kierowania osób uzależnionych na leczenie pod nadzorem Sądu,
- sporządza Niebieską Kartę zgłaszającym się osobom doświadczającym przemocy,
- wydaje opinie, postanowienia określone przepisami prawa w sprawach udzielania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Komenda Powiatowa Policji:

- dokonuje kontroli funkcjonowania placówek sprzedaży napojów alkoholowych pod względem zasad przestrzegania prawa, w szczególności egzekwowania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych,
- zabezpiecza ochronę osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- współuczestniczy w edukacji młodzieży szkolnej w zakresie profilaktyki uzależnień,
- przeprowadza wywiady w rodzinach z problemem alkoholowym na zlecenie Komisji.

4. Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ciechanowie.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

- orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - ustanawia nadzór kuratora sądowego nad leczeniem.
- 5. Biegli sądowi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu** – biegły psycholog, biegły psychiatra,
- na zlecenia MKRPA sporządzają opinie psychologiczno – psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia dla potrzeb sądu.
- 6. Ciechanowskie Parafie.**
- prowadzą profilaktyczną działalność edukacyjną wśród dzieci i młodzieży skupionej przy Kościele,
 - współuczestniczą w promowaniu postaw trzeźwościowych i abstynencyjnych wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Ciechanowa za pośrednictwem gazety parafialnej.
- 7. Instytucje Lecznictwa i Poradnictwa.**
- Poradnia Leczenia Uzależnień przy Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim ul. Powstańców Wielkopolskich 2,
 - Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji w Ciechanowie ul. Zamkowa 24,
 - Grupy samopomocowe AA i AL- ANON,
 - Punktu Informacyjno – Konsultacyjny dla rodzin z problemem uzależnień,
 - Grupa Samopomocowa Dorosłe Dzieci Alkoholików (DDA).
- 8. Nauczyciele i pedagodzy szkolni** przeszkoleni w zakresie profilaktyki uzależnień.
- 9. Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny** realizuje zajęcia opiekuńczo – wychowawcze z elementami profilaktyki uzależnień oraz zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii, edukacje rodziców, nauczycieli, współpracuje z seniorami.

IV. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Ograniczenie zaburzeń życia, szkód zdrowotnych i rozwojowych osób z problemem uzależnień.
-

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

2. Ograniczenie rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego wynikających z uzależnień.
3. Ograniczenie zjawiska podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
4. Stałe podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów wynikających z uzależnienia.

V. Zadania Programu

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Współpraca z poradniami leczenia uzależnień

Współpraca z Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT w Ciechanowie oraz Placówką Leczenia Uzależnień przy Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie, którym sfinansujemy koszty superwizji. Dofinansowanie kosztów superwizji otrzyma także Oddział Leczenia Uzależnień w Przasnyszu, który w ramach zawartego porozumienia przyjmie poza kolejnością 4 zgłoszonych przez Komisję uzależnionych na terapię. Ponadto kontynuowana będzie współpraca z Katolicką Fundacją Osobom Uzależnionym i Dzieciom KARAN, MONAREM oraz Szansą.

Dyżury specjalistów

Na terenie Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dyżur prowadzi – specjalista terapii uzależnienia i współuzależnienia oraz psycholog. W ramach dyżuru terapeuty będą odbywać się spotkania motywacyjne mające na celu zmotywowanie osób z problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii do podjęcia specjalistycznej terapii. Oferta adresowana będzie zarówno do dorosłych mieszkańców Ciechanowa jak i osób małoletnich. Kontynuowana będzie współpraca z Katolicką Fundacją Osobom Uzależnionym i Dzieciom KARAN oraz MONAREM. Osoby z problemem narkomanii będą miały możliwość skorzystania z oferty pomocowej za pośrednictwem Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. W ramach współpracy możliwe będzie bezpośrednie

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

kierowanie mieszkańców Ciechanowa do specjalistycznych ośrodków leczenia odwykowego działających pod patronatem KARAN-u lub MONAR-u.

W ramach dyżurów kontynuowane będzie poradnictwo psychologiczne adresowane do dzieci i młodzieży zagrożonych zjawiskiem uzależnień. Podczas spotkań z psychologiem młodzi ludzie będą mieli okazję do podjęcia pracy nad zgłaszanymi trudnościami takimi jak: konflikty interpersonalne, nieśmiałość, wycofanie, trudności z kontrolą emocji, trudności z nauką szkolną, niską motywacją szkolną, relacje z rodzicami, rodzeństwem itp. Dokonywana będzie diagnoza przyczyn trudności przeżywanych przez młodego człowieka, na podstawie której wspólnie z dzieckiem podejmowana będzie praca nad wprowadzeniem zmiany. Przeżywane przez młodych ludzi problemy oraz nieumiejętność radzenia sobie z nimi są jedną z przyczyn sięgania po środki psychoaktywne przez w/w osoby.

Podczas spotkań psychologa z rodzicami dzieci z grup ryzyka podejmowana będzie intensywna praca ukierunkowana na analizę sytuacji „domowej”, postaw rodzicielskich, stylów wychowawczych, komunikacji między poszczególnymi członkami rodziny itp. Dokładna analiza sytuacji rodzinnej będzie podstawą do diagnozowania problemów i trudności, które pojawiały się w toku rozwoju dziecka i w efekcie doprowadziły do obecnie przeżywanych trudności. Rodzice, będą mieli możliwość prześledzenia ścieżki rozwojowej dziecka i skojarzenia niegdyś występujących trudności z obecnymi problemami. Na tej podstawie podejmowana będzie współpraca rodzica z psychologiem na rzecz: budowania strategii postępowania z dzieckiem, ew. rekonstrukcji wzajemnego zaufania, poprawy komunikacji i relacji rodzic – dziecko. W ramach działalności Punktu realizowane będą spotkania rodzinne mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny. Dobrze funkcjonująca rodzina jest czynnikiem chroniącym dziecko przed podejmowaniem zachowań ryzykownych zaś rodzina dysfunkcyjna sprzyja pojawianiu się w/w zachowań.

Narkotesty

W 2022 r. osoby zainteresowane będą mogły nieodpłatnie otrzymać test służący do detekcji narkotyków w próbce moczu. Testy będą udostępniane interesantom zgłaszającym się

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

do Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień a także zainteresowanym instytucjom – szkoły, MOPS, Poradnie Leczenia Uzależnień, Policja.

W przypadku indywidualnych interesantów pracownik Biura będzie wyjaśniał, w jaki sposób wykonać test i zinterpretować uzyskany wynik. Ponadto prowadzona będzie rozmowa na temat przyczyn, które skłaniały daną osobę do skorzystania z możliwości bezpłatnego otrzymania narkotestu. Niemal we wszystkich przypadkach, pytanie o powód, dla którego interesant chce otrzymać narkotest, spotyka się z ujawnianiem problemów związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych przez któregoś z członków rodziny. W takich sytuacjach zainteresowane osoby będą zapraszane na konsultację z psychologiem lub terapeutą leczenia uzależnienia i współuzależnienia. Celem konsultacji będzie przybliżenie problemu narkomanii oraz wskazywanie miejsc na terenie, których można podjąć specjalistyczną terapię.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Dyżury interwencyjno - wspierające

Kontynuowane będą dyżury interwencyjno – wspierające realizowane przez psychologów i terapeutę. Adresatami tego przedsięwzięcia będą rodziny z problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii, osoby doświadczające przemocy w rodzinie, dzieci i młodzież oraz osoby stosującej przemoc.

Pomoc rodzinom z problemem uzależnionego dziecka lub innego członka rodziny udzielana będzie w formie:

- Konsultacji indywidualnych, podczas których rodzice będą uczeni, w jaki sposób rozpoznawać, czy dziecko jest pod wpływem narkotyku, w jaki sposób rozmawiać z nim o tym problemie oraz jak motywować do podjęcia terapii w specjalistycznym ośrodku leczenia narkomanii.
- Konsultacji informacyjno – edukacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy osób, w rodzinach których występuje problem uzależnienia, na temat: mechanizmów uzależnienia, przyczyn sięgania przez młodych ludzi po środki psychoaktywne oraz sposobu ich działania, zagrożeń wynikających z uzależnienia od substancji oraz czynności.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

W zakresie pomocy prawnej Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest skorelowany z Miejskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla miasta Ciechanów przewidującym ofertę w tym zakresie.

Upowszechniane będą wśród mieszkańców miasta informacje o dostępnych formach pomocy dla rodzin borykających się z uzależnieniami i przemocą domową w formie ulotek, broszur, plakatów oraz za pośrednictwem mediów.

Czynny będzie również telefon zaufania od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰-16⁰⁰.

Realizacja procedury zobowiązania do leczenia pod nadzorem sądu osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. Przyjęcie zgłoszenia w przypadku występowania nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ww. ustawy.
 - Wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu, przesłanek z art. 24 ustawy i motywowanie jej do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego.
 - Skierowanie ww. osoby na badanie w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego (art. 25).
 - Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego psychologa i psychiatrę.
 - Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3).

Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny

Punkt usytuowany jest w strukturach Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Działalność Punktu będzie realizowana w budynku Biura przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1A oraz przy Pl. Piłsudskiego 1 (Krzywa Hala). Wykorzystując w pełni potencjał techniczny budynków i środki finansowe oferta Punktu będzie obejmowała zarówno dotychczasowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz socjoterapeutyczne dla dzieci, jak

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

również programy wsparcia dla osób z pozostałych grup wiekowych (młodzież, osoby dorosłe oraz seniorzy). W Punkcie zapewniona zostanie stała i systematyczna współpraca z rodziną dziecka oraz indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą. Dzieci otrzymają codzienne dożywianie i stałą opiekę psychologiczno – pedagogiczną. Program zajęć z dziećmi ukierunkowany zostanie na pomoc w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi).

W trosce o skuteczne rozwiązywanie problemów rodzinnych dziecka prowadzona będzie ścisła współpraca Punktu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, Sądem Rodzinnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dzieci będą miały możliwość rozwijania swoich zainteresowań m.in. poprzez warsztaty teatralne, warsztaty plastyczne, muzyczne i fotograficzne. W okresie wakacyjnym dzieci będą miały możliwość udziału w półkoloniach. Dodatkowo stworzona zostanie oferta dla seniorów poprzez utworzenie „Klubu Babci i Dziadka”, który funkcjonować będzie w oparciu o program opracowany przez seniorów. Odbiorcami programu będą chętni dzieci uczestniczące w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych. Głównym celem tego przedsięwzięcia jest integracja międzypokoleniowa oraz przekazywanie tradycji, jak również budowanie między uczestnikami przyjaznych relacji, poprzez wspólne przygotowanie posiłków, opowiadanie ciekawych historii z dzieciństwa seniorów, organizowanie imprez okolicznościowych (urodziny, Dzień Babci, Dzień Dziadka i inscenizacje bajek itp.). Powstanie również profesjonalna oferta adresowana do rodziców i nauczycieli: konsultacje psychologiczne, szkoła dla rodziców i wychowawców, treningi umiejętności wychowawczych, treningi rozwiązywania konfliktów oraz angażowanie rodziców, nauczycieli i dzieci w organizację wspólnych przedsięwzięć. W godzinach popołudniowych realizowany będzie projekt pod nazwą „Kreatywne popołudnia”. Autorami tego projektu będzie młodzież, która organizować będzie debaty, koncerty profilaktyczne, nieodpłatne studenckie korepetycje dla uczniów szkół podstawowych i średnich.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

W ciągu roku realizowane będą inicjatywy profilaktyczne i edukacyjne poruszające problematykę negatywnych skutków spożywania alkoholu, używania narkotyków oraz niebezpieczeństwa uzależnień behawioralnych, promujące zdrowy styl życia wolny od uzależnień. Inicjatywy będą adresowane do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta. Kontynuowana będzie współpraca z Komendą Powiatową Policji w Ciechanowie, Strażą Miejską, Sanepidem, Szpitalem oraz innymi podmiotami zainteresowanymi nawiązaniem współpracy na rzecz zapobiegania uzależnieniom wśród mieszkańców Ciechanowa.

W ramach zadania przewidziano:

- Realizację programów profilaktycznych znajdujących się w Systemie Rekomendacji Programów Profilaktyki i Promocji Zdrowia Psychicznego. Programy rekomendowane będą realizowane wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ciechanowskich szkół podstawowych.
- Realizację autorskich programów profilaktyki uzależnień w tym behawioralnych. Programy będą realizowane wśród uczniów ciechanowskich szkół podstawowych przez podmioty, z którymi prowadzona była współpraca i które otrzymały pozytywne rekomendacje Dyrektorów szkół.
- Realizację programów profilaktycznych adresowanych do dużych grup odbiorców: koncerty, spektakle teatralne, formy słowno – muzyczne, pokazy multimedialne, namioty i busy profilaktyczne. W ciągu roku realizowane będą inicjatywy profilaktyczno – edukacyjne organizowane przez Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz we współpracy z podmiotami zainteresowanymi udziałem w w/w przedsięwzięciach. Inicjatywy będą odbywać się: w okresach wzmożonego ryzyka pojawienia się zachowań ryzykownych – ferie zimowe, wakacje, podczas projektów realizowanych przez inne podmioty zewnętrzne (Policja, Straż Miejska, Szpital, Sanepid itp.) zgłaszające gotowość podjęcia współpracy, na rzecz zapobiegania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, na okoliczność inauguracji nowego roku szkolnego – jesień 2022,

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

podczas imprez plenerowych organizowanych w mieście. Podczas wydarzeń upowszechniane będą materiały informacyjno – edukacyjnych, organizowane będą konkursy, quizy oraz zabawy integracyjne dla uczestników. Celem inicjatyw będzie szerokokorozumiana edukacja społeczna na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami również behawioralnymi.

Inicjatywy profilaktyczne o charakterze artystycznym lub sportowym (spektakle, koncerty, pokazy, zawody sportowe) są oczekiwaną przez młodych ludzi i bardzo atrakcyjną w ich ocenie formą przekazywania treści profilaktycznych. Pomimo społecznych oczekiwań w/w inicjatywy będą realizowane w miarę możliwości podyktowanych sytuacją epidemiologiczną.

Pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i profilaktyczne w świetlicach szkolnych

W świetlicach szkolnych zatrudnieni zostaną pedagodzy. Każdy z pedagogów będzie realizował zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień w oparciu o wcześniej złożony i zaakceptowany program. Raz w miesiącu każdy pedagog złoży sprawozdanie merytoryczne ze zrealizowanych zajęć profilaktycznych i opiekuńczo – wychowawczych, których realizację potwierdzi dyrektor danej szkoły. Zajęcia będą odbywały się w okresie styczeń – czerwiec i wrzesień – grudzień. Pedagogzy uczestniczyć będą w szkoleniach podnoszących wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki uzależnień.

Sportowe zajęcia pozalekcyjne z elementami profilaktyki

Celem tych zajęć będzie wzmocnienie u dzieci i młodzieży czynników chroniących poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości oraz abstynencji (trenera, znanych sportowców) oraz rozwijanie zainteresowań z wyraźnym określeniem norm zachowania w różnych sytuacjach. Zajęcia poprzedzone zostaną specjalistycznym szkoleniem trenerów. Cel ten będzie realizowany poprzez dofinansowanie wyjazdowych obozów sportowych z programem psychoprofilaktycznym. Warunkiem dofinansowania obozów będzie złożenie programu oraz udokumentowanie kwalifikacji z zakresu profilaktyki uzależnień przez osobę realizującą ten program.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

Współpraca z Kościołem w zakresie promowania postaw trzeźwościowych i abstynenckich u osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży skupionej w oazach, scholach parafialnych i innych grupach.

- Kontynuowana będzie współpraca z filią Centrum Psychologiczno – Pastoralnego „METANOIA” w Płocku w zakresie oferty pomocy rodzinom z problemem alkoholowym, rodzinom będącym w kryzysie, dzieciom i młodzieży.
- W ramach tej współpracy wspierane będą obozy z programem psychoprofilaktycznym dla dzieci i młodzieży, wyjazdowe warsztaty profilaktyczne promujące abstynencję uczące radzenia sobie z osobistymi trudnościami.

Przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie i nadanie mu nowych funkcji społecznych.

Zadanie ma na celu przebudowę budynku przy ul. Fabrycznej w Ciechanowie oraz nadanie mu nowych funkcji społecznych. W budynku po jego przebudowie planuje się m.in. utworzenie przestrzeni dla organizacji pozarządowych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom i problemom społecznym. Będą tam prowadzone różnorodne działania wspierające trzeźwość i abstynencję, działania propagujące tą ideę w społeczności lokalnej. Celem działalności będzie wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomoc w rozwiązywaniu różnorodnych problemów, nawiązywanie kontaktu z osobami uzależnionymi i motywowanie ich do leczenia odwykowego.

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 350 zł brutto dla przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Komisji i 300 zł brutto dla każdego członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, płatne w terminie 14 dni od daty posiedzenia Komisji.
2. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w punkcie 1 jest udokumentowana (listą obecności) uczestnictwo w posiedzeniu Komisji.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem, jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii poprzez monitorowanie:

- liczby dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach profilaktycznych i psychoedukacyjnych,
- liczby osób uzależnionych i członków ich rodzin korzystających z pomocy Biura,
- liczby osób zagrożonych uzależnieniem korzystających z oferty pomocowej Biura,
- liczby osób doświadczających przemocy,
- liczby dzieci biorących udział w zajęciach opiekuńczo - wychowawczych,
- liczby osób zmotywowanych do podjęcia terapii,
- liczby szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych, w których zrealizowano programy profilaktyczne.

VI. ZASADY FINANSOWANIA REALIZOWANYCH ZADAŃ:

1. Każda oferta powinna być zgodna z art. 4¹ ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi lub/i art. 10¹ ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. W ofercie określony musi być cel przedsięwzięcia, sposób realizacji, spodziewane efekty, kosztorys oraz dokumenty potwierdzające kwalifikacje realizatorów (w przypadku psychoedukacji i zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą).

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków pochodzących z opłat za zezwolenie dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

Środki zaplanowane w budżecie Miasta na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok wynoszą **1 580 000 zł**, w tym:

- 1 555 000 zł - zadania realizowane w celu przeciwdziałania alkoholizmowi, rozdział **85154**;
- 20 000 zł - zadania realizowane w celu przeciwdziałania narkomanii, rozdział **85153**;
- 5 000 zł - zadania realizowane w celu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, rozdział **85195**.

Środki finansowe zabezpieczono w dziale **851 Ochrona Zdrowia** budżetu miasta Ciechanów w tym na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi

Opracował: Tomasz Kosielski

Załącznik nr 1

Tabela nr 1. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania alkoholizmowi na 2022 r.

Harmonogram finansowy (rozdział: 85154)

Lp.	Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin			

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

1.	W punkcie tym przewidziane jest dofinansowanie między innymi superwizji klinicznej dla pracowników lecznictwa odwykowego w CTiP TOT Ciechanów, Poradni Leczenia Uzależnień przy Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie i Oddziale Leczenia Uzależnień w Przasnyszu.	Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT w Ciechanowie ul. Zamkowa 24 Poradni Leczenia Uzależnień przy Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie Oddział Leczenia Uzależnień w Przasnyszu	Cały rok	12 000,00 zł
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
2.	W punkcie tym przewidujemy: - usługi psychologiczne dla osób dorosłych, uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, osób doświadczających przemocy, - usługi psychologiczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i problemami przemocy w rodzinie, konsultacje indywidualne z dziećmi i rodzicami, - specjalistyczna pomoc rodzicom, których dzieci sięgają po alkohol lub inne środki psychoaktywne, konsultacje z dziećmi i młodzieżą.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	108 850,00 zł
3.	Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny ul. Powstańców Wielkopolskich 1a i Pl. Piłsudskiego 1 (Krzywa Hala) - zatrudnienie wychowawców do realizacji zajęć opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych z dziećmi, - dożywianie dzieci, - „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, - zajęcia socjoterapeutyczne, kreatywne popołudnia dla młodzieży - Klub Babci i Dziadka do realizacji programu spotkań z dziećmi, - zakup paczek świątecznych,	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień		80 000,00 zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

	materiały pomocnicze do realizacji zajęć, półkolonie letnie.			
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych				
4.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży, nauczycieli, rodziców i dorosłych mieszkańców Ciechanowa</p> <p>W punkcie tym finansowane będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rekomendowane programy profilaktyki uzależnień adresowane do uczniów szkół podstawowych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej. Celem tej profilaktyki jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów danej populacji oraz wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Wspierane będą również inicjatywy profilaktyczne podejmowane przez szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze. – dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży. – zajęcia edukacyjne, psychoedukacyjne dotyczące przemocy i agresji rówieśniczej, budowaniu i wzmacnianiu umiejętności życiowych wśród dzieci i młodzieży oraz zajęć edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli. – druk ulotek, broszur, opracowań dotyczących problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i dostępnych form pomocy. – zakup materiałów pomocniczych do realizacji zajęć (arkusze papieru, papier 	Szkoły MOSiR MOPS Biuro PiRPU	Cały rok	20 000,00 zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

	kolorowy, flamastry, kredki itp.) oraz art. spożywcze.			
5.	Pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i profilaktyczne w świetlicach szkolnych – zatrudnienie wychowawców	Szkoły		230 000,00 zł
6.	Sportowe zajęcia pozalekcyjne z elementami profilaktyki Celem tych zajęć będzie wzmocnienie u dzieci i młodzieży czynników chroniących poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości (trenera, znanych sportowców) oraz rozwijanie zainteresowań z wyraźnym określeniem norm zachowania w różnych sytuacjach. – wyjazdowe obozy sportowe z programem psychoprofilaktycznym dla dzieci i młodzieży, których celem będzie m.in. utrwalanie ważnych norm i wartości (np. prawdziwy sportowiec nie pije, nie pali nie używa środków psychoaktywnych).	Szkoły Kluby sportowe	Cały rok	6 000,00 zł
7.	Współpraca z Kościołem w zakresie promowania postaw trzeźwościowych u osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży skupionej w ruchach parafialnych. W punkcie tym finansowane będą wyjazdy grup oazowych, ministrantów na warsztaty i rekolekcje poświęcone profilaktyce uzależnień, dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego z programem psychoprofilaktycznym. Współpraca z Centrum Psychologiczno-Pastoralnym „METANOIA” w zakresie wszechstronnej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym.	Ciechanowskie parafie	Cały rok	5 000,00 zł
8.	Koszty sporządzania opinii psychologiczno – psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	15 000,00 zł
9.	Wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	450 000,00 zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

	Koszty związane z finansowaniem zatrudnienia (Kierownik Biura, 3 inspektorów, 1 psycholog).			
10	Wynagrodzenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – za udział w posiedzeniu Komisji oraz szkoleniach.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	51 000,00 zł
11	Utrzymanie budynków przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1A i przy ul. Pl. Piłsudskiego 1 W ramach zaplanowanej kwoty finansowane będą usługi: PEC, PUK, ZWiK, energia elektryczna, rozmowy telefoniczne, internet, środki czystości, naprawy i wymiana wyposażenia Biura, monitoring, konserwacja systemów alarmowych i sprzętu biurowego.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	72 000,00 zł
12	Inne oferty, inicjatywy wpływające w ciągu roku po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	5 000,00 zł
13	Prenumerata specjalistycznych czasopism (roczna), Niebieska Linia.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	150,00 zł
14	Inwestycja - Przebudowa budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie i nadanie mu nowych funkcji społecznych.	Wydział Inwestycyjny	Cały rok	500 000,00 zł
OGÓLEM:				1 555 000,00zł

Załącznik nr 2

**Tabela nr 2. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania narkomanii na 2022 r.
Harmonogram Finansowy (rozdział: 85153)**

Urząd Miasta Ciechanów – Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP (nowe substancje psychoaktywne).			
1. Programy profilaktyczne - rekomendowane W ciągu roku realizowane będą programy rekomendowane z zakresu profilaktyki narkomanii. Inicjatywy będą adresowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli.	Szkoły Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	12.000,00 zł
2. Działania profilaktyczno – edukacyjne W ciągu roku realizowane będą autorskie programy profilaktyczne. Głównym celem inicjatyw będzie zapobieganie inicjacji narkotykowej wśród dzieci i młodzieży poprzez wzmacnianie umiejętności chroniących. Inicjatywy będą adresowane do uczniów ciechanowskich szkół podstawowych.	Szkoły Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny	Cały rok	7.000,00 zł
3. Zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych Materiały będą upowszechniane wśród mieszkańców Ciechanowa podczas uroczystości i inicjatyw o charakterze profilaktycznym. W/w będą przekazywane nieodpłatnie zainteresowanym instytucjom (KPP, szkoły itp.) oraz interesantom BPiRPU.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	1.000,00 zł
4. Narkotesty Testy służące do detekcji narkotyków w próbce moczu będą bezpłatnie udostępniane zainteresowanym rodzicom, szkołom oraz innym instytucjom.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania	Cały rok	Zadanie sfinansowane w ramach MPPN na 2021 r.
OGÓLEM:			20.000,00 zł

Załącznik nr 3

**Tabela nr 3. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym na 2022 r.
Harmonogram Finansowy (rozdział: 85195)**

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2022 r.**

Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>			
<p>1. Działania profilaktyczno – edukacyjne W ciągu roku realizowane będą autorskie programy profilaktyczne. Głównym celem inicjatyw będzie zapobieganie uzależnieniom behawioralnym wśród dzieci i młodzieży poprzez wzmacnianie umiejętności chroniących. Inicjatywy będą adresowane do uczniów ciechanowskich szkół podstawowych.</p>	<p>Szkoły Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny</p>	<p>Cały rok</p>	<p>4.000,00 zł</p>
<p>2. Zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych Materiały będą upowszechniane wśród mieszkańców Ciechanowa podczas uroczystości i inicjatyw o charakterze profilaktycznym. W/w będą przekazywane nieodpłatnie zainteresowanym instytucjom (KPP, szkoły itp.) oraz interesantom BPiRPU.</p>	<p>Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień</p>	<p>Cały rok</p>	<p>1.000,00 zł</p>
<p>OGÓLEM:</p>			<p>5.000,00 zł</p>